

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGÔ TRUNG KIÊN

GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO
THEO HƯỚNG TIẾP CẬN ĐA CHIỀU
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGÔ TRUNG KIÊN

GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO
THEO HƯỚNG TIẾP CẬN ĐA CHIỀU
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC KẠN

Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP
Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. ĐỖ ANH TÀI

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn thạc sĩ này đều được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 25 tháng 11 năm 2016

Tác giả

Ngô Trung Kiên

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô giáo trong Ban Giám hiệu nhà trường, Phòng Đào tạo, Khoa Kinh tế của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã tận tình giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại tỉnh Bắc Kạn, các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các đồng chí đã hỗ trợ nhiệt tình, cung cấp mọi tư liệu liên quan tới đề tài.

Đặc biệt, tôi xin trân bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến người hướng dẫn khoa học **PGS. TS. Đỗ Anh Tài** đã dành nhiều thời gian tâm huyết, trực tiếp hướng dẫn tận tình, chỉ bảo và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn thạc sĩ kinh tế.

Thái Nguyên, ngày 25 tháng 11 năm 2016

Tác giả

Ngô Trung Kiên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIẢM NGHÈO THEO HƯỚNG	
TIẾP CẬN ĐA CHIỀU	5
1.1. Cơ sở lý luận về giảm nghèo đa chiều	5
1.1.1. Một số lý luận cơ bản về nghèo	5
1.1.2. Lý luận về nghèo đa chiều	10
1.1.3. Khái niệm, đặc điểm và nội dung giảm nghèo theo hướng tiếp cận đa chiều	21
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới nghèo đa chiều.....	24
1.2. Kinh nghiệm giảm nghèo đa chiều tại một số quốc gia trên thế giới và một số địa phương tại Việt Nam	33
1.2.1. Kinh nghiệm của thế giới trong giảm nghèo đa chiều	33
1.2.2. Quan điểm của Việt Nam trong tiếp cận nghèo đa chiều và kinh nghiệm các tỉnh đi đầu trong phong trào giảm nghèo bền vững	36
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho tỉnh Bắc Kạn	41

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	43
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	43
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	43
2.2.1. Khung phân tích của luận văn.....	43
2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin	44
2.2.3. Phương pháp xử lý, phân tích dữ liệu	47
2.2.4. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	49
Chương 3. THỰC TRẠNG NGHÈO ĐA CHIỀU TẠI TỈNH BẮC KẠN	53
3.1. Khái quát về tỉnh Bắc Kạn	53
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	53
3.1.2. Điều kiện kinh tế xã hội	57
3.2. Thực trạng nghèo đa chiều tại tỉnh Bắc Kạn.....	60
3.2.1. Tình hình hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều	60
3.2.2. Tình hình nghèo theo hướng tiếp cận đa chiều thuộc nhóm đối tượng khảo sát	69
3.2.3. Các nguyên nhân dẫn tới tình trạng nghèo	76
3.3. Thực trạng công tác giảm nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2011 - 2015	77
3.3.1. Một số chính sách giảm nghèo đa chiều đã và đang được áp dụng tại tỉnh.....	77
3.3.2. Thực trạng giảm nghèo đa chiều trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2011 - 2015.....	80
3.3.3. Tình hình diễn biến hộ nghèo trong năm 2015	81
3.3.4. Kết quả giảm nghèo đa chiều của tỉnh Bắc Kạn so với cả nước và khu vực giai đoạn 2011 - 2014.....	82
3.3.5. Kết quả huy động nguồn lực trong công tác giảm nghèo	84
3.4. Đánh giá kết quả giảm nghèo đa chiều tại tỉnh Bắc Kạn.....	86
3.4.1. Những thành công	86

3.4.2. Những tồn tại.....	87
3.4.3. Nguyên nhân của những tồn tại	88
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO BỀN VỮNG	
   THEO HƯỚNG TIẾP CẬN ĐA CHIỀU TẠI TỈNH BẮC KẠN.....	91
4.1. Mục tiêu và phương hướng giảm nghèo đa chiều tại tỉnh Bắc Kạn	91
4.1.1. Mục tiêu về giảm nghèo đa chiều tại tỉnh Bắc Kạn	91
4.1.2. Phương hướng thực hiện giảm nghèo của tỉnh Bắc Kạn đến năm 2020....	92
4.2. Một số giải pháp cụ thể giảm nghèo đa chiều tại tỉnh Bắc Kạn	93
4.2.1. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nhận thức về giảm nghèo đa chiều tới các cấp, các ngành và người dân.....	93
4.2.2. Bổ sung, hoàn thiện và cụ thể hóa các cơ chế chính sách để nâng cao hiệu quả huy động vốn cho giảm nghèo đa chiều	94
4.2.3. Triển khai thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các chính sách về giảm nghèo; nâng cao khả năng tiếp cận các dịch vụ xã hội cơ bản cho hộ nghèo, hộ cận nghèo.....	94
4.2.4. Xây dựng các cơ chế thực hiện về giảm nghèo đa chiều	96
4.2.5. Nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ và nhận thức của người dân về thực hiện giảm nghèo đa chiều	98
4.2.6. Tăng cường vai trò lãnh đạo của các cấp chính quyền trong công tác giảm nghèo đa chiều.....	99
4.2.7. Một số giải pháp khác	100
4.3. Đề xuất, kiến nghị	101
4.3.1. Đối với các hộ gia đình	101
4.3.2. Đối với các cấp tỉnh	101
4.3.3. Đối với cấp Trung ương.....	102
KẾT LUẬN	103
TÀI LIỆU THAM KHẢO	104
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

STT	DẠNG VIẾT TẮT	DẠNG ĐẦY ĐỦ
1	DTTS	Dân tộc thiểu số
2	HND	Hội nông dân
3	LĐTB & XH	Lao động thương binh và xã hội
4	LHQ	Liên hợp quốc
5	MPI	Chỉ số nghèo đa chiều
6	MTQG	Mục tiêu quốc gia
7	UBND	Ủy ban nhân dân
8	UNDP	United Nations Development Programme: Chương trình phát triển Liên hợp quốc

DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 1.1:	Các tiêu chí sử dụng đo lường trong MPI	13
Bảng 1.2:	Bảng tính toán các chiều, chỉ số, ngưỡng thiếu hụt.....	19
Bảng 2.1:	Cách thức cho điểm 10 chỉ tiêu đo lường nghèo đa chiều.....	50
Bảng 3.1:	Tỷ lệ hộ nghèo tỉnh Bắc Kạn theo tiếp cận đơn chiều và tiếp cận đa chiều.....	61
Bảng 3.2:	Tình hình hộ nghèo phân theo khu vực tỉnh Bắc Kạn theo kết quả điều tra 2015.....	63
Bảng 3.3:	Tình hình hộ nghèo tỉnh Bắc Kạn phân theo đơn vị hành chính cấp huyện	65
Bảng 3.4:	Phân tích hộ nghèo tại tỉnh Bắc Kạn theo mức độ thiếu hụt các dịch vụ xã hội cơ bản năm 2015.....	68
Bảng 3.5:	Kết quả khảo sát sự thiếu hụt về nhu cầu giáo dục của người nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	69
Bảng 3.6:	Kết quả khảo sát sự thiếu hụt về nhu cầu y tế của người nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	70
Bảng 3.7:	Kết quả khảo sát sự thiếu hụt về nhu cầu nhà ở của người nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	72
Bảng 3.8:	Kết quả khảo sát sự thiếu hụt về điều kiện sống của người nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	73
Bảng 3.9:	Kết quả khảo sát sự thiếu hụt về nhu cầu tiếp cận thông tin của người nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	75
Bảng 3.10:	Tổng hợp ngưỡng thiếu hụt đa chiều.....	76
Bảng 3.11:	Kết quả giảm nghèo trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2011 - 2014	80
Bảng 3.12:	Diễn biến nghèo năm 2015 trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn.....	82
Bảng 3.13:	Kết quả giảm nghèo của tỉnh Bắc Kạn so với cả nước và khu vực	83
Bảng 3.14:	So sánh kết quả giảm nghèo của tỉnh Bắc Kạn so với các tỉnh trong khu vực.....	83

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ**Biểu đồ:**

Biểu đồ 3.1:	Tình hình hộ nghèo phân theo khu vực	64
Biểu đồ 3.2:	Kết quả rà soát nguyên nhân nghèo theo chuẩn đa chiều giai đoạn 2010 - 2015	76
Biểu đồ 3.3:	So sánh hộ cận nghèo tỉnh Bắc Kạn và các tỉnh trong khu vực....	84

Sơ đồ:

Sơ đồ 2.1:	Khung phân tích của luận văn	44
------------	------------------------------------	----